

LANDELIJKE KLACHTENCOMMISSIE VOOR HET CHRISTELIJK ONDERWIJS

ADVIES

2009-076

7 oktober 2009

Klacht intimiderend gedrag directeur, personeelsbeleid en schade ten gevolge van ontslag

Directeur vertoont volgens klaagster intimiderend gedrag, personeelsbeleid en schade ten gevolge van ontslag.

Klachten die betrekking hebben op gedragingen die verder dan een jaar voor de datum van indiening van de klacht terug gaan, neemt de Commissie in beginsel niet in behandeling. De Commissie stelt ook vast dat klaagster met bij het indienen van de klacht niet meer in dienst was van het bevoegd gezag als gevolg van inwilliging door het bevoegd gezag van haar verzoek om ontslag. De Commissie acht tevens het tijdsverloop tussen het einde van de aanstelling van klaagster en het indienen van de klacht te groot om in het onderhavige geval een uitzondering op dit standpunt te maken.

De Commissie acht de klacht niet ontvankelijk.

1. Verloop van de klachtenprocedure

- 1.1. Bij brief van 15 augustus 2009 heeft klaagster, voormalig leerkracht van basisschool De R. te *** (verder te noemen: de school) een klacht ingediend bij de Landelijke Klachtencommissie voor het Christelijk Onderwijs tegen de directie van de school.
- 1.2. De Commissie heeft het bevoegd gezag en de school verzocht te reageren op het gestelde in de klachtbrief.
- 1.3. Bij brief van 4 september 2009 heeft de heer T., directeur van de school, gereageerd op de klacht. De heer J., algemeen directeur van het bevoegd gezag, heeft bij brief van 9 september 2009 een inhoudelijke reactie gegeven op de klachtbrief.
- 1.4. De klacht is vervolgens behandeld tijdens een hoorzitting ten overstaan van de Commissie op 7 oktober 2009 te Utrecht. Klaagster is aldaar verschenen, tezamen met haar dochter. Het bevoegd gezag heeft zich laten vertegenwoordigen door de heer J., voornoemd. De heer T., directeur, was namens de school aanwezig. Tevens was aanwezig mevrouw C., personeelsfunctionaris bij het bevoegd gezag.

2. Standpunt klaagster

De klacht van klaagster valt in drie onderdelen uiteen. Het eerste onderdeel heeft betrekking op het intimiderend gedrag van de directeur van de school, welk gedrag er toe heeft geleid dat klaagster in december 2008 ontslag op eigen verzoek heeft gevraagd, welk ontslagverzoek door het bevoegd gezag is ingewilligd met ingang van 18 januari 2009.

Het tweede onderdeel van de klacht ziet op het personeelsbeleid van de directie van de school.

Ten derde is klaagster van mening dat zij als gevolg van de omstandigheden waaronder zij ontslag heeft moeten nemen, schade heeft geleden. Zij verzoekt de Commissie om onderzoek te doen naar de mogelijkheid voor genoegdoening/rehabilitatie in verband met de schade die zij stelt te lijden en nog zal hebben te lijden.

3. Standpunt directie en bevoegd gezag

De directeur heeft in reactie op het eerste onderdeel van de klacht – kort samengevat en zakelijk weergegeven – aangegeven dat hij klaagster altijd op een open en correcte wijze is tegemoet getreden. In de wijze waarop klaagster hem in haar klachtbrief kenschetst, herkent hij zich geenszins. De directeur is van mening dat hij met klaagster meer gesprekken heeft gevoerd dan met iedere andere leerkracht. In deze gesprekken heeft hij competenties als 'relaties met collega's' en 'zelfreflecterend vermogen' benoemd als ontwikkelpunten van klaagster, maar klaagster wilde hier niets van weten. Het spijt de directeur dat hij niet in staat is gebleken om de bij klaagster groeiende gevoelens van onbehagen om te buigen. In reactie op het tweede onderdeel van de klacht heeft de directeur aangegeven dat hij er vanuit gaat dat deze klacht ziet op de benoeming van twee nieuwe intern begeleiders op de school met ingang van 1 augustus 2008. Hij is hiertoe overgegaan nadat de twee voormalige intern begeleiders hadden aangegeven aan het einde van het schooljaar 2007-2008 te willen stoppen en de directie van de school van mening was dat het in het kader van de kwaliteit van de zorg op de school goed zou zijn dat er externe begeleiders zouden worden aangesteld met een open en frisse blik op die kwaliteit.

Namens het bevoegd gezag is geschetst welke rol en bemoeienis zij heeft gehad in de impasse die er op enig moment tussen klaagster en de directeur leek te zijn ontstaan. Er heeft een tweetal gesprekken plaatsgevonden tussen klaagster en de directeur onder leiding van personeelsfunctionaris mevrouw Van C., voornoemd. In het laatste gesprek op 10 december 2008, dat constructief van aard was, werden de wederzijdse standpunten uitgewisseld en werd afgesproken dat in een vervolggesprek in januari 2009 zou worden gesproken over de concrete oplossingsrichting. Als gevolg van het ontslagverzoek van klaagster heeft dit gesprek niet meer plaatsgevonden. Op 3 februari 2009 heeft naar aanleiding van dit ontslagverzoek nog wel een afrondend gesprek met klaagster plaatsgevonden door de algemeen directeur, waarin hij heeft aangegeven dat, indien de ontstane situatie het bevoegd gezag zou kunnen worden aangerekend, hij daarvoor zijn excuses aanbiedt.

4. Overwegingen van de Commissie

De Commissie overweegt als volgt.

De Commissie hecht er allereerst aan het volgende op te merken. Het uitbrengen van het advies heeft door onvoorziene omstandigheden lang op zich laten wachten. Dit feit, hoe betreurenswaardig dit op zich zelf ook is, kan evenwel niet afdoen aan het oordeel van de Commissie in de onderhavige zaak. Daarbij is tevens van betekenis dat er geen sprake is van een urgente situatie in die zin, dat nader uitstel een onomkeerbare situatie heeft teweeg gebracht.

De Commissie is op grond van de stukken en het verhandelde ter zitting van oordeel dat de klacht van klaagster niet-ontvankelijk moet worden verklaard en overweegt hiertoe het volgende.

In haar advies van 8 juni 2009 heeft de Commissie ten aanzien van klachten van leerkrachten het volgende overwogen:

“Artikel 1, aanhef, en onder c. van de Klachtenregeling bepaalt wie ingevolge de regeling kan klagen. De begripsomschrijving van klager luidt als volgt: een (ex-)leerling, een ouder/voogd/verzorger van een minderjarige (ex-)leerling, (een lid van) het personeel, (een lid van) de directie, (een lid van) het bevoegd gezag of een vrijwilliger die werkzaamheden verricht voor de school, alsmede een persoon die anderszins deel uitmaakt van de schoolgemeenschap, die een klacht heeft ingediend. De begripsomschrijving van klacht luidt ingevolge artikel 1, aanhef, en onder d: klacht over gedragingen en beslissingen dan wel het nalaten van gedragingen en het niet nemen van beslissingen van de aangeklaagde. De klacht dient op grond van artikel 7, tweede lid, van de Klachtenregeling binnen een jaar na de gedraging of beslissing te worden ingediend, tenzij de Commissie anders beslist.

De Commissie heeft arbeidsgelateerde klachten van leerkrachten in het verleden niet eerder inhoudelijk in behandeling genomen, omdat zij van oordeel was dat deze klachten niet tot de competentie van de Commissie behoorden. De Commissie komt in dit advies van dit standpunt terug en zal arbeidsgelateerde klachten, voor zover deze betrekking hebben op bejegening, in het vervolg inhoudelijk in behandeling nemen. De Klachtenregeling biedt hiervoor gezien voornoemd begrippenkader de ruimte en ook andere klachtencommissie in het onderwijs nemen arbeidsgelateerde bejegeningsklachten in behandeling. Wel hanteert de Commissie ook voor dit soort klachten de in artikel 7, tweede lid, van de Klachtenregeling gestelde termijn van een jaar. Klachten die betrekking hebben op gedragingen die verder dan een jaar voor de datum van indiening van de klacht terug gaan, neemt de Commissie in beginsel niet in behandeling.”

De Commissie stelt vast dat klaagster met ingang van 18 januari 2009 niet langer in dienst is van het bevoegd gezag als gevolg van inwilliging door het bevoegd gezag van haar verzoek om ontslag. Klaagster heeft eerst op 15 augustus 2009 haar klacht bij de Commissie ingediend. Hoewel de Commissie in haar advies van 8 juni 2009 is 'om' gegaan en vanaf dat moment klachten van leerkrachten ontvankelijk acht, kan de klacht van klaagster niet inhoudelijk in behandeling worden genomen. Uit voornoemde begripsbepaling van artikel 1, eerste lid, aanhef, en onder c. blijkt immers dat het moet gaan om klachten van leerkrachten die nog in dienst zijn van het bevoegd gezag. Een voormalig lid van het personeel, zoals klaagster, is hier (uitdrukkelijk) van uitgezonderd. De Commissie acht het tijdsverloop tussen het einde van de aanstelling van klaagster en het indienen van de klacht ook te groot om in het onderhavige geval een uitzondering op dit standpunt te maken.

Gelet op het feit dat de klacht van klaagster niet-ontvankelijk moet worden verklaard, kan de Commissie de klacht niet inhoudelijk op al haar drie onderdelen beoordelen. Aangezien de klacht ter zitting wel integraal inhoudelijk aan de orde is geweest, wenst de Commissie, geheel ten overvloede kort nog wel het volgende op te merken.

De Commissie stelt vast dat de directeur ter zitting, hiernaar meerdere malen gevraagd, niet heeft kunnen en, mogelijk, niet heeft willen aangeven waarin zijn irritaties met betrekking tot klaagster waren gelegen. Desgevraagd heeft de directeur niet anders meegedeeld dan dat hij moeite had met haar gedrag en de wijze waarop zij zich positioneerde in gesprekken. Hij heeft dit evenwel niet met concrete voorbeelden kunnen onderbouwen. De Commissie sluit dan ook niet uit dat hij dit destijds

ook klaagster onder meer in het jaarlijkse functionerings-/voortgangsgesprek in april 2008 niet duidelijk heeft kunnen maken.

Verder is de Commissie van oordeel dat klaagster, zo er al kritiek bestond op haar houding en gedrag en daarmee op haar functioneren, geen reële mogelijkheid heeft gehad zich te verbeteren. In het licht van het vorenstaande wekt dit ook niet echt verbazing, maar dit wil niet zeggen dat klaagster niet tenminste deze mogelijkheid had moeten krijgen. Ook overigens wenst de Commissie in dit verband nog op te merken dat, daar waar de directeur ten tijde van het functioneringsgesprek in april 2008 heeft getracht de op de houding en het gedrag van klaagster bestaande kritiek bespreekbaar te maken en dit in zijn ogen ook heeft gedaan, hij dit probleem vervolgens heel erg lang heeft laten liggen door eerst na de zomervakantie van 2008 een POP-gesprek met klaagster aan te gaan over haar ontwikkelpunten.

Dat klaagster, zoals zij stelt, zich door de omstandigheden en de wijze van communiceren van de directeur genoodzaakt zag zelf ontslag te nemen, is een eigen keuze, waarin de Commissie niet kan en wil treden. Zij vraagt zich wel af of dit een verstandige keuze is geweest. Dit zo zijnde, stelt de Commissie vervolgens wel vast dat de school, en later het bevoegd gezag, zich bijzonder weinig moeite hebben getroost om na haar ontslagverzoek op klaagster in te praten. Weliswaar heeft de personeelsfunctionaris klaagster gevraagd of zij zich ten volle bewust was van de consequenties die een dergelijk ontslagverzoek met zich bracht en is ook de algemeen directeur nog het gesprek met klaagster aangegaan, maar niet is gebleken dat in deze gesprekken pogingen zijn ondernomen alsnog met klaagster over de achterliggende problematiek en mogelijke andere oplossingsrichtingen in gesprek te komen. Ook van de zijde van de directeur heeft het hieraan ontbroken.

Zoals in het vorenstaande reeds gesteld, kan de Commissie aan deze overwegingen ten overvloede geen conclusie verbinden ten aanzien van de (on)gegrondheid van de klacht. De klacht dient immers niet-ontvankelijk te worden verklaard.

5. Oordeel omtrent de gegrondheid van de klacht

De Commissie verklaart de klacht niet-ontvankelijk.

6. Advies aan het bevoegd gezag

De Commissie adviseert het bevoegd gezag te bevorderen dat verbeterpunten van personeelsleden duidelijk worden gecommuniceerd en voor zover nodig schriftelijk worden vastgelegd.

Aldus gegeven op 7 oktober 2009 door mr. E.I. Batelaan-Boomsma, voorzitter, alsmede door drs. M.R.A. Luijpen en drs. L. van Noort als leden, in tegenwoordigheid van mr. A. de Visser als secretaris.